

BIỆN PHÁP CHO TRẺ 5–6 TUỔI LÀM QUEN VỚI NHẠC CỤ DÂN TỘC TRONG HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC ÂM NHẠC TẠI TRƯỜNG MẦM NON Ở PHƯỜNG LONG AN

Dương Thanh Phương¹

¹Giảng viên Khoa giáo dục Mầm non, Trường Đại học sư phạm Tp HCM
Nguyễn Ngọc Bảo Nguyên², Vũ Ngọc Thanh Thúy², Phạm Ngọc Trâm², Trần Khả Doanh²
Sinh viên Khoa giáo dục Mầm non, Trường Đại học sư phạm Tp HCM

Tóm tắt: Trong bối cảnh hội nhập và phát triển, việc giáo dục âm nhạc truyền thống cho trẻ mầm non ngày càng trở nên cần thiết nhằm bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc. Nghiên cứu này nhằm khảo sát thực trạng và đề xuất các biện pháp giúp trẻ 5–6 tuổi làm quen với nhạc cụ dân tộc trong hoạt động giáo dục âm nhạc tại các trường mầm non ở phường Long An. Nghiên cứu sử dụng phương pháp định tính kết hợp định lượng, thông qua quan sát, khảo sát giáo viên và đánh giá mức độ hứng thú, khả năng nhận biết nhạc cụ của trẻ. Kết quả cho thấy hoạt động này đã được triển khai nhưng chưa đồng đều; giáo viên còn hạn chế về chuyên môn và điều kiện cơ sở vật chất. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đề xuất một số biện pháp như tăng cường trải nghiệm trực tiếp, tích hợp trò chơi, xây dựng môi trường âm nhạc và phối hợp phụ huynh. Kết quả thực nghiệm cho thấy các biện pháp góp phần nâng cao hứng thú, khả năng cảm thụ âm nhạc và nhận thức văn hóa của trẻ.

Từ khóa: nhạc cụ dân tộc, giáo dục âm nhạc, trẻ mầm non, 5–6 tuổi, trải nghiệm

MEASURES TO INTRODUCE 5–6-YEAR-OLD CHILDREN TO TRADITIONAL MUSICAL INSTRUMENTS IN MUSIC EDUCATION ACTIVITIES AT PRESCHOOLS IN LONG AN WARD

Abstract: In the context of integration and development, providing traditional music education for preschool children has become increasingly necessary to preserve and promote national cultural identity. This study aims to examine the current situation and propose measures to help 5–6-year-old children become familiar with traditional musical instruments in music education activities at preschools in Long An Ward. The research employs a mixed-method approach, combining qualitative and quantitative methods through classroom observations, teacher surveys, and assessments of children's interest and their ability to recognize musical instruments. The findings indicate that although this activity has been implemented, it remains inconsistent; teachers still face limitations in professional expertise and inadequate facilities. Based on these results, the study proposes several measures, including enhancing direct experiential activities, integrating games, developing a musical learning environment, and strengthening parent involvement. Experimental results show that these measures contribute to improving children's interest, musical perception, and cultural awareness.

Keywords: traditional musical instruments; music education; preschool children; 5–6 years old; experiential learning

Nhận bài: 18/3/2026

Phản biện: 20/4/2026

Duyệt đăng: 25/4/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục âm nhạc giữ vai trò quan trọng trong chương trình giáo dục mầm non, góp phần phát triển toàn diện cho trẻ về nhận thức, cảm xúc và thẩm mỹ. Tuy nhiên, thực tế hiện nay cho thấy việc tổ chức hoạt động âm nhạc tại trường mầm non chủ yếu tập trung vào các bài hát thiếu nhi và nhạc cụ hiện đại, trong khi nhạc cụ dân tộc – một thành tố quan trọng của văn hóa truyền thống – chưa được khai thác hiệu quả. Trong bối cảnh toàn cầu hóa, âm nhạc hiện đại đang chiếm ưu thế, kéo theo nguy cơ mai một các giá trị truyền thống. Do đó, việc cho trẻ tiếp cận nhạc cụ dân tộc từ sớm không chỉ giúp phát triển năng lực âm nhạc mà còn góp phần hình thành ý thức giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc.

Trẻ 5–6 tuổi được xem là “giai đoạn vàng” trong phát triển toàn diện. Việc tiếp cận âm nhạc dân tộc ở giai đoạn này có ý nghĩa quan trọng trong việc hình thành nền tảng thẩm mỹ, cảm xúc

và nhân cách. Tuy nhiên, thực trạng triển khai hoạt động này tại các trường mầm non còn nhiều hạn chế, đòi hỏi cần có nghiên cứu cụ thể để đề xuất giải pháp phù hợp.

II. CƠ SỞ LÝ LUẬN

2.1. Các khái niệm cơ bản

Trong nghiên cứu giáo dục mầm non, việc xác định rõ các khái niệm cơ bản là cơ sở quan trọng để định hướng nội dung và phương pháp tổ chức hoạt động. Trước hết, âm nhạc được hiểu là một loại hình nghệ thuật sử dụng âm thanh, bao gồm cao độ, trường độ, nhịp điệu và âm sắc nhằm biểu đạt cảm xúc và tư duy của con người. Âm nhạc không chỉ mang giá trị thẩm mỹ mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển trí tuệ và cảm xúc ở trẻ em (Lê Thị Ánh Tuyết, 2016). Nhạc cụ dân tộc là những công cụ tạo âm mang đặc trưng văn hóa của từng quốc gia, dân tộc, thường được chế tác từ các vật liệu tự nhiên như tre, gỗ, đá hoặc

kim loại. Ở Việt Nam, hệ thống nhạc cụ dân tộc rất phong phú, tiêu biểu như đàn bầu, đàn tranh, đàn nhị, sáo trúc, trống, ... gắn liền với đời sống sinh hoạt và lễ hội truyền thống. Những nhạc cụ này không chỉ tạo ra âm thanh mà còn chứa đựng giá trị lịch sử, văn hóa và bản sắc dân tộc.

Khái niệm “làm quen với nhạc cụ dân tộc” trong giáo dục mầm non được hiểu là quá trình trẻ được tiếp cận, khám phá và trải nghiệm với các loại nhạc cụ nhằm hình thành nhận thức ban đầu về âm thanh, cấu tạo, cách sử dụng và giá trị văn hóa của chúng. Hoạt động này không đặt nặng yêu cầu về kỹ năng biểu diễn mà chú trọng tạo cơ hội cho trẻ trải nghiệm và cảm nhận một cách tự nhiên. Giáo dục âm nhạc cho trẻ mầm non là quá trình tổ chức các hoạt động nhằm phát triển khả năng cảm thụ, biểu đạt và sáng tạo âm nhạc của trẻ. Theo Nguyễn Thị Hòa (2018), giáo dục âm nhạc không chỉ giúp trẻ phát triển năng lực nghệ thuật mà còn góp phần hình thành nhân cách, phát triển ngôn ngữ và kỹ năng xã hội. Như vậy, việc tích hợp nhạc cụ dân tộc vào hoạt động giáo dục âm nhạc là hướng tiếp cận phù hợp nhằm phát triển toàn diện cho trẻ.

2.2. Đặc điểm phát triển của trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi

Trẻ 5–6 tuổi là giai đoạn có sự phát triển mạnh mẽ về nhận thức, cảm xúc, ngôn ngữ và vận động, tạo nền tảng thuận lợi cho việc tổ chức các hoạt động giáo dục âm nhạc. Về nhận thức, trẻ đã bắt đầu hình thành tư duy logic và khả năng suy luận đơn giản. Trẻ có thể nhận biết mối quan hệ nhân – quả, ghi nhớ có hệ thống và tái hiện thông tin theo trình tự nhất định. Đây là cơ sở để trẻ tiếp cận và phân biệt các âm thanh khác nhau của nhạc cụ. Về cảm xúc, trẻ có đời sống tình cảm phong phú, dễ bị tác động bởi âm thanh và giai điệu. Trẻ có thể biểu đạt cảm xúc thông qua hành động, lời nói và đặc biệt là thông qua các hoạt động nghệ thuật. Điều này cho thấy âm nhạc là phương tiện hiệu quả giúp trẻ phát triển cảm xúc tích cực và khả năng biểu đạt. Về ngôn ngữ, trẻ đã có vốn từ phong phú hơn và có khả năng sử dụng câu phức, tuy nhiên vẫn còn hạn chế về phát âm và diễn đạt. Việc tiếp xúc với âm nhạc, đặc biệt là âm nhạc dân tộc, góp phần hỗ trợ phát triển ngôn ngữ thông qua nhịp điệu, ngữ điệu và cách phát âm. Về vận động, trẻ có khả năng phối hợp các nhóm cơ linh hoạt, đặc biệt là vận động tinh và vận động thô. Đây là điều kiện thuận lợi để trẻ tham gia các hoạt động sử dụng nhạc cụ như gõ, gảy, thổi.

2.3. Vai trò của hoạt động làm quen với nhạc cụ dân tộc

Việc cho trẻ làm quen với nhạc cụ dân tộc có vai trò quan trọng trong giáo dục toàn diện. Thứ nhất, hoạt động này góp phần phát triển khả năng cảm thụ âm nhạc. Thông qua việc tiếp xúc với nhiều âm sắc và nhịp điệu khác nhau, trẻ dần hình thành khả năng phân biệt âm thanh, từ đó phát triển năng lực âm nhạc một cách tự nhiên. Thứ hai, nhạc cụ dân tộc giúp phát triển thẩm mỹ và cảm xúc. Âm nhạc truyền thống mang giá trị nghệ thuật đặc trưng, giúp trẻ cảm nhận vẻ đẹp của âm thanh và hình thành thị hiếu thẩm mỹ (Nguyễn Thị Hòa, 2018). Thứ ba, hoạt động này góp phần giáo dục văn hóa truyền thống. Thông qua nhạc cụ dân tộc, trẻ được tiếp cận với bản sắc văn hóa, từ đó hình thành tình yêu quê hương và ý thức giữ gìn di sản văn hóa. Thứ tư, việc tham gia các hoạt động âm nhạc giúp trẻ phát triển kỹ năng xã hội. Trẻ học cách phối hợp, chia sẻ và thể hiện bản thân trong môi trường tập thể. Như vậy, hoạt động làm quen với nhạc cụ dân tộc không chỉ mang ý nghĩa giáo dục nghệ thuật mà còn góp phần phát triển toàn diện cho trẻ.

2.4. Nguyên tắc tổ chức hoạt động

Để đảm bảo hiệu quả giáo dục, việc tổ chức cho trẻ làm quen với nhạc cụ dân tộc cần tuân thủ một số nguyên tắc cơ bản. Trước hết là nguyên tắc phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ. Hoạt động cần được thiết kế phù hợp với khả năng nhận thức, nhu cầu và hứng thú của trẻ, tránh áp đặt hoặc quá tải. Thứ hai là nguyên tắc đảm bảo tính trực quan và trải nghiệm. Trẻ mầm non học thông qua trải nghiệm, do đó cần tạo điều kiện cho trẻ được quan sát, nghe, chạm và sử dụng nhạc cụ. Thứ ba là nguyên tắc phát huy tính tích cực của trẻ. Giáo viên đóng vai trò hướng dẫn, khuyến khích trẻ tham gia chủ động, sáng tạo trong hoạt động. Thứ tư là nguyên tắc đảm bảo tính linh hoạt và đa dạng. Hoạt động cần được tổ chức dưới nhiều hình thức như học tập, vui chơi, trải nghiệm để tạo hứng thú cho trẻ. Cuối cùng là nguyên tắc phối hợp giữa nhà trường, gia đình và cộng đồng. Sự phối hợp này giúp tạo môi trường giáo dục toàn diện và liên tục cho trẻ.

III. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Nghiên cứu được thiết kế theo hướng kết hợp định tính và định lượng nhằm đánh giá thực trạng và hiệu quả của việc tổ chức cho trẻ 5–6 tuổi làm quen với nhạc cụ dân tộc trong hoạt động giáo dục âm nhạc. Đối tượng nghiên cứu là giáo viên

mầm non và trẻ 5–6 tuổi tại các trường mầm non trên địa bàn phường Long An. Mẫu khảo sát gồm 4 giáo viên được lựa chọn thông qua phương pháp thuận tiện.

Dữ liệu được thu thập bằng các phương pháp: quan sát sự phạm trong quá trình tổ chức hoạt động, khảo sát bằng phiếu hỏi đối với giáo viên nhằm tìm hiểu nhận thức, năng lực và khó khăn, đồng thời đánh giá mức độ hứng thú và khả năng nhận biết nhạc cụ của trẻ thông qua các hoạt động trải nghiệm.

Các dữ liệu thu thập được xử lý bằng phương pháp thống kê mô tả, biểu diễn dưới dạng tỉ lệ phần trăm, kết hợp so sánh kết quả trước và sau khi áp dụng các biện pháp can thiệp. Bên cạnh đó, phương pháp phân tích và tổng hợp được sử dụng để làm rõ ý nghĩa của kết quả nghiên cứu, từ đó đưa ra nhận xét và kết luận khoa học.

IV. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN

4.1. Thực trạng trẻ 5–6 tuổi làm quen với nhạc cụ dân tộc trong hoạt động giáo dục âm nhạc tại các trường mầm non ở phường Long An

Kết quả khảo sát cho thấy việc tổ chức cho trẻ 5–6 tuổi làm quen với nhạc cụ dân tộc tại các trường mầm non phường Long An đã bước đầu được triển khai nhưng chưa thực sự đồng bộ và hiệu quả. Cụ thể, 75% giáo viên cho rằng việc lồng ghép hoạt động này vào trò chơi giúp tăng hứng thú cho trẻ, trong khi chỉ khoảng 50% giáo viên tạo điều kiện cho trẻ được trải nghiệm trực tiếp với nhạc cụ. Điều này phản ánh sự hạn chế trong việc tổ chức hoạt động mang tính trải nghiệm – yếu tố cốt lõi trong giáo dục mầm non.

Về năng lực chuyên môn, chỉ có 25% giáo viên từng tham gia tập huấn liên quan đến nhạc cụ dân tộc, cho thấy sự thiếu hụt về bồi dưỡng chuyên sâu. Bên cạnh đó, việc thiếu cơ sở vật chất và nhạc cụ cũng là một rào cản lớn, khiến nhiều hoạt động chỉ dừng lại ở mức nghe hoặc quan sát gián tiếp. Tuy nhiên, điểm tích cực là hầu hết giáo viên đều nhận thức được vai trò của âm nhạc dân tộc và có thái độ sẵn sàng triển khai khi có điều kiện phù hợp.

Đối với trẻ, kết quả cho thấy đa số trẻ thể hiện sự hứng thú rõ rệt khi được tham gia hoạt động với nhạc cụ dân tộc. Trẻ tò mò, tích cực khám phá và có khả năng nhận biết một số nhạc cụ cơ bản. Tuy nhiên, mức độ nhận biết và sử dụng còn chưa đồng đều, chủ yếu do thiếu cơ hội tiếp xúc trực tiếp. Điều này phù hợp với đặc điểm phát triển của trẻ mầm non, khi việc học thông qua trải nghiệm đóng vai trò quyết định.

4.2. Một số biện pháp giúp trẻ 5–6 tuổi làm quen với nhạc cụ dân tộc trong hoạt động giáo dục âm nhạc tại các trường mầm non ở phường Long An

Biện pháp 1: Tổ chức cho trẻ nghe và nhận biết âm thanh nhạc cụ dân tộc

Nội dung: Biện pháp này nhằm giúp trẻ bước đầu hình thành khả năng cảm thụ âm thanh và phân biệt các loại nhạc cụ thông qua hoạt động nghe. Giáo viên sử dụng các bản ghi âm, video hoặc trình diễn trực tiếp để giới thiệu âm sắc đặc trưng của từng loại nhạc cụ như đàn bầu, đàn tranh, sáo trúc, trống,...

Các bước thực hiện:

(1) Lựa chọn nhạc cụ tiêu biểu, phù hợp với độ tuổi và khả năng tiếp nhận của trẻ.

(2) Chuẩn bị tư liệu âm thanh, hình ảnh hoặc nhạc cụ thật (nếu có).

(3) Tổ chức cho trẻ nghe âm thanh trong không gian yên tĩnh, kết hợp đặt câu hỏi gợi mở như: “Âm thanh này giống gì?”, “Con cảm thấy thế nào khi nghe?”.

(4) Cho trẻ chơi các trò chơi nhận diện như “đoán tên nhạc cụ qua âm thanh”.

(5) Củng cố bằng việc liên hệ với hình ảnh hoặc video thực tế.

Biện pháp này giúp kích thích sự tò mò, phát triển khả năng ghi nhớ và liên tưởng âm thanh của trẻ.

Biện pháp 2: Tăng cường trải nghiệm trực tiếp với nhạc cụ dân tộc

Nội dung: Trải nghiệm trực tiếp là yếu tố cốt lõi trong giáo dục mầm non. Biện pháp này tạo cơ hội cho trẻ được chạm, thử và sử dụng nhạc cụ nhằm hiểu rõ cấu tạo và nguyên lý tạo âm.

Các bước thực hiện:

(1) Chuẩn bị nhạc cụ thật hoặc mô hình (đảm bảo an toàn và phù hợp kích thước trẻ).

(2) Giới thiệu cấu tạo cơ bản và cách sử dụng đơn giản.

(3) Cho trẻ thực hành theo nhóm nhỏ dưới sự hướng dẫn của giáo viên.

(4) Khuyến khích trẻ thử tạo âm thanh theo cách riêng (gõ, gảy, thổi,...).

(5) Nhận xét, củng cố và khuyến khích trẻ chia sẻ trải nghiệm.

Việc trải nghiệm trực tiếp giúp trẻ phát triển vận động tinh, tăng khả năng ghi nhớ và hình thành kỹ năng cơ bản với nhạc cụ.

Biện pháp 3: Kết hợp vận động và trò chơi với nhạc cụ dân tộc

Nội dung: Biện pháp này nhằm tăng hứng thú và phát triển toàn diện cho trẻ thông qua việc kết hợp âm nhạc với vận động và trò chơi.

Các bước thực hiện:

- (1) Lựa chọn trò chơi phù hợp (gõ theo nhịp, đoán âm thanh, biểu diễn nhóm,...).
- (2) Thiết kế hoạt động kết hợp vận động như vỗ tay, dậm chân, múa theo nhạc.
- (3) Tổ chức trò chơi theo nhóm nhằm phát triển kỹ năng hợp tác.
- (4) Đưa yếu tố thi đua nhẹ nhàng để tạo động lực cho trẻ.
- (5) Đánh giá và khuyến khích sự tham gia tích cực của trẻ.

Biện pháp này giúp trẻ phát triển nhịp điệu, khả năng phối hợp vận động và kỹ năng xã hội.

Biện pháp 4: Lồng ghép nhạc cụ dân tộc vào các hoạt động học và sinh hoạt

Nội dung: Nhạc cụ dân tộc không chỉ xuất hiện trong giờ học âm nhạc mà còn được tích hợp vào các hoạt động khác như kể chuyện, hoạt động góc, sinh hoạt hàng ngày.

Các bước thực hiện:

- (1) Xây dựng kế hoạch tích hợp phù hợp với chủ đề giáo dục.
- (2) Lồng ghép nhạc cụ vào các hoạt động như kể chuyện có minh họa âm thanh, trò chơi góc âm nhạc.
- (3) Sử dụng nhạc cụ trong các hoạt động chuyên tiếp (điểm danh, chuyên hoạt động).
- (4) Tạo cơ hội cho trẻ tự do lựa chọn và sử dụng nhạc cụ trong giờ chơi.
- (5) Đánh giá mức độ tham gia và hứng thú của trẻ.

Biện pháp này giúp tăng tần suất tiếp xúc và tạo môi trường học tập tự nhiên cho trẻ.

Biện pháp 5: Tổ chức hoạt động biểu diễn và trải nghiệm âm nhạc dân tộc

Nội dung: Tổ chức các hoạt động biểu diễn giúp trẻ tự tin thể hiện bản thân và củng cố kiến thức đã học.

Các bước thực hiện:

- (1) Lựa chọn nội dung biểu diễn đơn giản (hát, gõ đệm, múa).
- (2) Phân công vai trò phù hợp với khả năng của từng trẻ.
- (3) Tổ chức luyện tập theo nhóm nhỏ.
- (4) Tổ chức biểu diễn trong lớp hoặc các sự kiện của trường.
- (5) Nhận xét, khen thưởng và động viên trẻ.

Hoạt động này giúp trẻ phát triển kỹ năng biểu diễn và tăng cường sự tự tin.

Biện pháp 6: Xây dựng môi trường âm nhạc dân tộc trong lớp học

Nội dung: Môi trường giáo dục đóng vai trò quan trọng trong việc kích thích hứng thú học tập của trẻ.

Các bước thực hiện:

- (1) Trang trí góc âm nhạc với hình ảnh, nhạc cụ dân tộc.
 - (2) Bố trí không gian cho trẻ trải nghiệm và chơi nhạc cụ.
 - (3) Thường xuyên thay đổi, bổ sung học liệu để tạo sự mới mẻ.
 - (4) Khuyến khích trẻ tham gia trang trí và sắp xếp góc âm nhạc.
 - (5) Duy trì hoạt động góc âm nhạc thường xuyên.
- Biện pháp này tạo điều kiện cho trẻ học tập thông qua môi trường trực quan và sinh động.

Biện pháp 7: Phối hợp với phụ huynh trong giáo dục âm nhạc dân tộc

Nội dung: Sự phối hợp giữa nhà trường và gia đình góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục.

Các bước thực hiện:

- (1) Tuyên truyền cho phụ huynh về ý nghĩa của việc giáo dục âm nhạc dân tộc.
- (2) Hướng dẫn phụ huynh hỗ trợ trẻ tại nhà (nghe nhạc, xem video, tham gia lễ hội).
- (3) Khuyến khích phụ huynh cung cấp hoặc cùng làm nhạc cụ đơn giản.
- (4) Tổ chức các hoạt động có sự tham gia của phụ huynh.
- (5) Trao đổi thường xuyên về tiến bộ của trẻ.

Biện pháp này giúp mở rộng môi trường học tập và tăng cường sự liên kết giáo dục.

4.4. Đánh giá hiệu quả thực nghiệm các biện pháp

Việc đánh giá hiệu quả các biện pháp được thực hiện thông qua quá trình tổ chức thực nghiệm trực tiếp trong lớp học với đối tượng là trẻ 5–6 tuổi. Trong quá trình thực nghiệm, giáo viên lồng ghép nhạc cụ dân tộc vào các hoạt động giáo dục âm nhạc theo các biện pháp đã xây dựng; đồng thời quan sát, ghi nhận biểu hiện của trẻ về mức độ hứng thú, khả năng nhận biết, khả năng sử dụng nhạc cụ và sự tích cực khi tham gia hoạt động.

Kết quả thực nghiệm cho thấy, sau khi áp dụng các biện pháp, trẻ có sự chuyển biến tích cực về thái độ tham gia hoạt động. Trẻ tỏ ra hứng thú hơn khi được nghe, quan sát và trực tiếp trải nghiệm với các nhạc cụ dân tộc. Những âm thanh mới lạ của đàn, sáo, trống và các nhạc cụ truyền thống đã kích thích sự tò mò, giúp trẻ tập trung hơn trong giờ học. So với trước khi thực nghiệm, trẻ không

còn chỉ tiếp nhận âm nhạc một cách thụ động mà đã chủ động đặt câu hỏi, quan sát, thử thao tác và tham gia vào các trò chơi âm nhạc. Về khả năng nhận biết nhạc cụ dân tộc, kết quả ghi nhận cho thấy trẻ bước đầu nhận diện được tên gọi, hình dáng và âm thanh đặc trưng của một số nhạc cụ quen thuộc. Thông qua các hoạt động như nghe âm thanh, đoán tên nhạc cụ, quan sát nhạc cụ thật hoặc mô hình, trẻ đã hình thành mối liên hệ giữa âm thanh và hình ảnh. Đây là biểu hiện quan trọng cho thấy các biện pháp có tác động tích cực đến khả năng cảm thụ và ghi nhớ âm nhạc của trẻ. Về kỹ năng sử dụng nhạc cụ, trẻ đã biết thực hiện một số thao tác đơn giản như gõ, lắc, thổi hoặc mô phỏng động tác chơi nhạc cụ dưới sự hướng dẫn của giáo viên. Mặc dù trẻ chưa thể sử dụng nhạc cụ một cách thành thạo, nhưng việc được trực tiếp trải nghiệm đã giúp trẻ mạnh dạn hơn, tự tin hơn và tích cực phối hợp với bạn trong các hoạt động nhóm. Điều này cho thấy biện pháp trải nghiệm trực tiếp có ý nghĩa rõ rệt đối với việc phát triển vận động tinh, cảm giác nhịp điệu và kỹ năng phối hợp của trẻ.

Bên cạnh phát triển khả năng âm nhạc, thực nghiệm cũng cho thấy các biện pháp có tác động tích cực đến nhận thức xã hội của trẻ. Khi tham gia hoạt động với nhạc cụ dân tộc, trẻ bước đầu biết rằng mỗi nhạc cụ đều gắn với đời sống văn hóa truyền thống của dân tộc. Qua đó, trẻ hình thành tình cảm yêu thích, trân trọng các giá trị văn

hóa dân tộc. Ngoài ra, các hoạt động biểu diễn, trò chơi âm nhạc và hoạt động nhóm còn giúp trẻ biết chờ lượt, chia sẻ, phối hợp và tự tin thể hiện bản thân trước tập thể.

Nhìn chung, kết quả thực nghiệm khẳng định các biện pháp đề xuất có tính khả thi và hiệu quả. Các biện pháp không chỉ giúp trẻ 5–6 tuổi hứng thú hơn với hoạt động giáo dục âm nhạc mà còn góp phần phát triển khả năng cảm thụ âm nhạc, kỹ năng giao tiếp, sự tự tin và nhận thức ban đầu về giá trị văn hóa dân tộc.

V. KẾT LUẬN

Nghiên cứu đã khẳng định việc tổ chức cho trẻ 5–6 tuổi làm quen với nhạc cụ dân tộc trong hoạt động giáo dục âm nhạc là cần thiết và có ý nghĩa quan trọng đối với sự phát triển toàn diện của trẻ. Kết quả khảo sát và thực nghiệm cho thấy, mặc dù hoạt động này đã được triển khai tại các trường mầm non phường Long An nhưng còn nhiều hạn chế về chuyên môn và điều kiện tổ chức. Các biện pháp đề xuất theo hướng tăng cường trải nghiệm, đa dạng hóa hình thức tổ chức và phát huy tính tích cực của trẻ đã chứng minh được hiệu quả rõ rệt. Trẻ không chỉ hứng thú hơn với hoạt động âm nhạc mà còn cải thiện khả năng cảm thụ, nhận biết nhạc cụ và hình thành nhận thức ban đầu về văn hóa dân tộc. Kết quả nghiên cứu là cơ sở để mở rộng và nâng cao chất lượng giáo dục âm nhạc dân tộc trong trường mầm non hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *Chương trình giáo dục mầm non*. Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.
- Nguyễn Thị Hòa. (2018). Giáo dục âm nhạc cho trẻ mầm non trong bối cảnh đổi mới giáo dục. *Tạp chí Giáo dục*, (432), 45–48.
- Kabalevsky, D. B. (1988). *Music education and children's development*. Moscow: Progress Publishers.
- Orff, C. (1978). *Orff-Schulwerk: Music for children (Vol. 1–5)*. London: Schott Music.
- International Society for Music Education (ISME). (2014). *Advancing music education worldwide*. ISME Publications.
- Lê Thị Ánh Tuyết. (2016). *Giáo dục học mầm non*. Nhà xuất bản Đại học Sư phạm.
- Trần Thị Ngọc Trâm. (2014). Đánh giá thực trạng trong nghiên cứu giáo dục mầm non. *Tạp chí Khoa học Giáo dục*, (102), 23–27.